

Саргыма ДОНДОКОВАЙАГАИ ФОТО

ЯАРАГТЫ! "АЛТАРГАНАМНАЙ" ОЙРТОЖОЛ БАЙНА

Аймагууд "Алтарганада" хабаадагшадайнгаа тоо буридхэльне майн 15 болотор мэдүүлжээ. Урдихээ ёнотой. Имээ шинийн орлогшо Владимир Матхановийн хүтэлбэрийн энэ республикийн эмхицээлэй хороонд зүблөөн дээрээ абытаа.

Буряадай делегациин буридэлдээ 800 хүн орохоор хүлэгднээ. Шэлэн авалгын дүрбэн конкурсын дунгүүд согсолгогдонхой гэжээ мэдээжээ. Тийхээд нээлын түрүүдэй, журналистиудай худалдаандарын дээрээ, телефонийн дээрээ, пост-зурагудай, залуу поездүүдийн конкурсануудай илагшадыг элируулжээ улэнэй.

Зүблөөнда хабаадаан Спортын болон физических культурын талаар республиканскаа агентствын хүтэлбэрийгээ Владислав Бумбошкиний мэдээсэээр, республикин суглуулагдамал команда 60 тамиршинаас буридэхээ. Тэдэнэй тоодо 18 барилдаашан, 5 шатаршан, 6 мори урилдаашан оролсоно. Шэлэн авалгын мурсынчид ийнхүү соо үнгэрлэгдэхээ.

Июнин 30 болотор мурсынчидэй бэлдэлгээ залан хүтэлбэрийгээд томилдохоо, июлиин 1 болотор Буряадай делегациин штабай буридэл элируулжээхээ.

Людмила ОЧИРОВА.

ХИЗААРЛАГДААГҮЙ АРГА БОЛОМЖО ОЛГУУЛХА

Общество без барьера» гэхэн эмхи Хори нүүриндаа эрэмдэг зоной ажабдагал асуудалаар уулзалгаа үнгэрэв. Аймагай библиотекын дэргэдээ уулзалгын үедээ эрэмдэг залуушуулай бүтээнчидэй выставкээ дэлгэгдээ.

Захиргаанай толгойлогшо Байр Жамбалтуй уударидалгаа доро тушаа, хаалтагүй байдал эрхилжээ асуудалар "дүхэргүй шэрээ" үнгэрэв. Энэ тоскондо социальная удуха шанартай эмхи, байлангууд бүхэндээ эрэмдэг зоной ямаршье тушаагүйгээр орох агаар-пандусуудые зохёөнхийн байна. Эрэмдэгчийн эхийн хүтэлбэрийгээшээ. Эржена Будаевагай тэмдэглэхээр, аймагтаа баригдахаа шэнэ байлангууд эрэмдэг зоной байдал наижаруулха онсо тухээлөөр баригдахаа ёнотой. Энэ эмхи Мухар-Шээр, Тарбагатай болон Гусиноозерск хото ошохо тусэбтэй. Энэ

хэмжээ ябуулганууд Буряад Республикин Засаг түрүн болон Президентын захираганай дэмжэлтэр бил болгогдоон "Доступная среда" гэхэн проектын шугамаар үнгэрэгдэнэ. Эрэмдэг зон ямаршье илгаагүй юрын зоний адлихан нийт ажабдагалдаа хабаадаа ёнотой. Хяагта хотодо хизаарлагданаар арга боломжкотой үхижүүдые нургаха ори ганса нургуулийн республика дотор эзэл түрүүн нээгдэнхэй. Энэ нургуулийн 3 лифттэй, өндөн гаргадаг 2 тухээрлгээтэй, пандусууд болон эрэмдэг үхижүүдэй хэрэглэхээ онсо таагуудаа зохёгдноон. Мунхеэ сайга эрэмдэг зоной байдал наижаруулха ажал эмхи бүхэн хэбшье, нормативнаа эрилгээд таарамаа башаа пандусуудые бүтээнэ гэжээ Эржена Будаева онцгобо.

Людмила ОЧИРОВА.
Цыргэма САМПИЛОВА оршуулба.

Саргыма ДОНДОКОВАЙАГАИ ФОТО

"ЛОТОС" АНСАМБЛЬ УРИНА

Майн 12-тоо Буряадай оперо болон баладэй академический театр соо "Лотос" гэхэн Зүүн зүгийн хатайр ансамблин концерт болох юм. Дабтагдашагүй, ёөрьн "зохёхын нюортай", Буряад ороной, Зүүн зүгэй, Туб Азин (солонгос, монгол, япон, хитад, энэдэхэг) Непалай хатарнуудые, композициинуудые харуулжан гёй хайхан репертуартай тус ансамблын олон харгашадаа наийшагдадаг юм.

Буряад Республикийн олондо мэдээжээ ансамблүүдээх онсо ма-яаараа илгардаг "Лотос" ансамблүүнхийд баян программатай. Зүүн зүгийн дабтагдашагүй пластика, эстетик харуулдаг, наргама хайхан костюмудые олонийн үзүүлжээ дурдадаг хатарийн колективийн номер бүхэн онсо ёөрьн драматургийтай, гол хүслэл зорилготой байдаг юм.

Зүүн зүгийн арадуудай ех хүндэлдэг сасгэй наижайхин харуулжан нүүлдээ тэмдэгтээ тааралдуулжан нэртэй ансамблийн анха түрүүшихийн Дандар Жапович Бадлуев (мунхеэ мэргэжэлтэй, Гурзны дуу, хатарийн "Байгаль" театрийн хүтэлбэрийгээш) байгуулжан байна. Харин мунхеэ үедээ бэлгэд талаантай уран хайханай хүтэлбэрийгээш, Россиин Правительствын "Душа России" гэхэн шангийн лауреат, Россиин болон Буряадай соёлын габияятаа хүдлэмжрийгээш Татьяна Вампилова ударидаа,

бэрхээ балетмейстернүүд Ююна Банзарон, Саяна Дашиева энэ ансамблыда хүдээлэх. "Лотосий" концертийн бураад эстрадын "одон", уласхорондын конкурсануудай лауреадууд Дашима Соктова, Баярма Батоцыренова, Бэлигма ОРБОДОЕВА.

"Дэнзээ" гэхэн этно-фольклорно будэг, "Лотос" гэхэн багашуулай хатарай булаг хабаадаа юм. Ялас гэмэх хурсаа бэлгүүдэй "лотосийхидий" концертийн хатартаа, дуундаа дурдатайшүүлье ури набди.

Бэлигма ОРБОДОЕВА.

АЖАҮҮДАЛАЙ ЭРИЛТЭ ХАНГАЛГЫН АСУУДАЛНУУД

Олзын хэрэг эрхилгэшдэй 4-дэхи заншалтаа үзүүлэхийн семинаарын тэмдэглэл.

Ажабдай алай шанар дээшэлнээй шалтагнаа ажануудалай эрилтэ хангалаа дээшэлнэхий. Нүүлшын 3 жэлэй туршадаа ажануудалай эрилтэ хангалаа 1,4 дахин дээшэлээ. Юрэн байдалай элдээ асуудалнуудые олон зон юнхээдээ шийдхжээс арасажа, эрилтэ хангалгын түбүүтээ хандадаг болонхой. Мунхеэдээрэй байдалар ажануудалай эрэлгээ түлбэрин 9,3 % хубигээзэн. Коммуналын, транспортны түлбэрний нүүлэр удаадахи нүүри эзэлнэ. Бухыдээ республика дотор ажануудалай эрилтэ хангагадаг 2,4 мянган эмхи тоолгодон. 504 парикмахерсаа, хубсагаа ободг 208 эмхи, пост-зурагаа хэдэг 132, ритуальнаа түншлэхэдэг 83 эмхи тоолгодон. Эдээ эмхинчидэд 7,9 мянган хүн ажаллана.

2011 ондоо 2 млрд. тухыгийн дээшээ түлбэрин хангалаа хэгдээн байна. Гэбээшээ ажануудалай эрилтэ бурийн хангагданагүй. Улаан-Үдийн 1000 ажануудалай 35 эмхи тоолгодоо, ярууны болон Ивалын аймагудаа оройдоо 0,4-0,2 процентээр хангагдана.

Ажануудалай хангалаа эрхилдэг бага ба дундаа зэргийн олзын хэрэг эрхилгэшдэй 1,4 мянган эмхи тоолгодон. Тэдэнэй хүлээнтэй түлбэрний 12 %-тээр гарана. Зүгвэр хотын түб гарзарнуудаар иймээ түхэлэй эмхинчидэй ех олон. Нэйондоо 88 эмхи байгуулгасдаа, тэдэнэй оройдоо 7-нэхэз дахь гарзартай нээгдээ. Бүхын ажануудалай эрилтэ хангалгын аяар 41 % Октябрьскаа райондо оршодог. Харин Советскэ райондо 28 % болоно, эндээ хубсагаа охноо, гутал захад болон шиномонгажнаа эмхинчидэй дутгалдана.

Улаан-Үдээ хотын захираган томо наимаагай газарнуудаа ажануудалай эрилтэ хангалааны газарнуудые нээхээ, илангаяа нэгээ гарзартай эдэн олон түншлэхэдэг.

Байшаа нийгээдээх кварталдаа ажануудалай хэрэг хангалааны муу шанарай ушараар ех олон мэдүүлэндээ оронхой. Эндээ прейскурант угы, квитанци-үнэмшилгээ угтагдаж болон хэлсээ баталагай ушарнаа арсалдаан гарана. Мун энэ талаар социальнаа удуха шанартай эмхинчидэй хүжээхээ комплексно программын бэлүүлгээд хөдөөгийн муниципалын эмхинчидэй толгойлогшонийн анхарал татагдаа. Мун эдээ эмхинчидэй "Ремесленный палаат" гэхэн эмхи руу шэглүүлэх тухай хэлсэгдээ. Ажануудалай эрилтэ хангалаа хадаа бага болон дундаа зэрэйн олзын хэрэг эрхилгэлгүйн гол шаглаал гэжээ тоолгодоо, гурзны талаар дэмжигээдээ. 2012 ондоо Буряад орондо энэ хэрэгтээ 109 млн. тухыгийн номоногдонхой.

Людмила ОЧИРОВА.
Цыргэма САМПИЛОВА оршуулба.